



Strategische agenda Voorne-Putten

2015 - 2018

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Blik op de toekomst	4
a. Gebiedsvisie	4
b. Transitie	7
c. Bovenregionale samenwerking.....	7
3. Programma's.....	9
Inleiding	9
Programma Economie	11
Programma Groen, Toerisme en recreatie	13
Programma Wonen	15
Programma Maatschappelijke Zaken	17
Gebiedsgerichte opgave	18

Bijlage 1: Uitgebreide werkplannen portefeuillehoudersoverleggen

1. Inleiding

De samenwerking op Voorne-Putten is de laatste jaren geïntensiveerd en is nog steeds in beweging. Samenwerken is een middel, en geen doel dat op zichzelf staat. Waar nodig pakken de gemeenten projecten, zoals een regionale visie bedrijventerrein Voorne-Putten, die de gemeenschappelijke geformuleerde ambities dichterbij brengt, gezamenlijk op. Dat er de afgelopen jaren op velerlei onderwerpen reeds goed is samengewerkt moge blijken uit het als bijlage bijgevoegde Overdrachtsdocument Intergemeentelijke samenwerking Voorne-Putten.

De fusie per 1 januari 2015 tussen de gemeenten Bernisse en Spijkenisse biedt eveneens kansen om de samenwerking tussen de dan, vanaf die datum, 4 gemeenten verder in te vullen. Samen sta je vaak sterker. Samen en in overleg met de regionale ondernemers en de bewoners wordt vorm en inhoud gegeven aan de projecten en initiatieven. Ruimte om op lokaal niveau snel en slagvaardig beslissingen te kunnen nemen in het directe belang van bewoners en ondernemers is hiervoor randvoorwaarde.

Ten behoeve van de radenbijeenkomst in februari 2014 is door de stuurgroep de Discussienotitie Toekomstige samenwerking Voorne-Putten opgesteld. Deze notitie was gebaseerd op de resultaten van de door de stuurgroep zelf gehouden evaluatie uit begin 2013, het oordeel van door BMC uitgevoerde regionale bestuurskrachtmeting en de discussies met de gezamenlijke raden over de regionale samenwerking en over de resultaten van de bestuurskrachtmeting.

In de notitie is onderscheid gemaakt naar de samenwerking op strategisch beleidsmatig niveau en de samenwerking op operationeel niveau. Tevens is geconstateerd dat de in de notitie aangegeven “nieuwe ontwikkelingen” de vijf gemeenten dwingen om op zo kort mogelijke termijn, dat wil zeggen in 2014, tot eensluidende conclusies te komen over de ambtelijke en bestuurlijke samenwerking. In het kader van oplossingen is aangegeven dat verkend moet worden hoe de ambtelijke samenwerking vorm gegeven moet worden, waarbij bestuurlijke en ambtelijke structuren congruent dienen te zijn, waarbij de verkenning van de optie vergaande ambtelijke samenwerking (strategisch regionaal bureau, ambtelijke fusie, servicecentrum e.d.) als een serieuze(tussen-)stap dient te worden beschouwd.

Tot slot heeft de stuurgroep in de notitie gesteld dat het van belang is onderscheid te maken tussen lange termijn- en korte termijnoplossingen. De discussie over lange en korte termijnoplossingen dient in 2014 plaats te vinden.

Op basis van de discussie tijdens de radenbijeenkomst is geconcludeerd dat de stuurgroep nadere voorstellen kon opstellen aangaande zowel de strategisch beleidsmatige als operationele samenwerking. Voor de vormgeving van de strategisch beleidsmatige samenwerking is het van belang de inhoud van de samenwerking te bepalen. Op basis van deze inhoud zal de vorm kunnen worden bepaald. Voorliggende strategische agenda is de uitwerking van de inhoud van de samenwerking. De operationele, uitvoeringsgerichte samenwerking heeft reeds op diverse onderwerpen vorm gekregen en is voor enkele terreinen in discussie. In de aan het eind van deze notitie aangegeven organisatie wordt de koppeling tussen strategisch beleidsmatig en operationeel aangegeven. Duidelijk is dat bij de operationele samenwerking sprake is van een groeimodel, waarbij binnen de gekozen opzet nieuwe onderwerpen kunnen worden toegevoegd.

In deze strategische agenda worden de ambities van de gezamenlijke gemeenten nader geformuleerd en in programma's nader uitgewerkt. Per programma is vervolgens een concreet werkplan opgesteld. Aan het eind van deze agenda wordt aangegeven op welke wijze deze samenwerking vorm kan krijgen.

De Strategische agenda voor Voorne-Putten wordt in belangrijke mate bepaald door de visie die de gezamenlijke gemeenten hebben op het gebied, Maar ook de mogelijke toekomstige ontwikkelingen bepalen mede deze agenda. Belangrijk hierbij zijn de te verwachten transitie van bevolking en

economie, de liquidatie van de stadsregio Rotterdam, de decentralisaties van rijksbeleid en de randvoorwaarden die door hogere overheden worden aangegeven.

2. Blik op de toekomst

a. Gebiedsvisie

Hoe de gezamenlijke gemeenten naar de toekomst kijken is in eerste instantie geformuleerd in de gebiedsvisie 'Voorne-Putten als groen-blaue oase tussen stad en delta'.

De gemeenschappelijke gebiedsvisie voor het eiland schetst een uitdagend, maar realistisch ruimtelijk perspectief voor de toekomst, gericht op het verder verbeteren van de woon-, werk- en toeristisch-recreatieve kwaliteit van het Voorne-Putten.

Voorne-Putten zet in op het verzilveren van zijn kernkwaliteiten en versterkt zijn ruimtelijke relatie met de regio. Het eiland onderscheidt zich in de regio door zijn bijzondere woon-, werk- en verblijfsmilieus in een aantrekkelijke setting. Tevens is de korte afstand waarop deze milieus liggen ten opzichte van het (hoog)stedelijke Rotterdam uniek. Het landschappelijke en historische karakter van Voorne-Putten vormt hierbij niet alleen een aantrekkelijke basis om te wonen en te recreëren, maar biedt ook aan bedrijven aantrekkelijke vestigingsmogelijkheden en ontwikkelingscondities. Als centrale opgave is gekozen: een woon-, werk- en recreatief milieu, waardoor de bestaande kwaliteiten van Voorne-Putten beter tot hun recht komen en verder kunnen worden versterkt.

Het gewenste toekomstperspectief, 'Voorne-Putten als blauw-groene oase tussen stad en delta', wordt vervolgens gerealiseerd door vorm en inhoud te geven aan de levende ambities. Aan de hand van een zestal thema's worden deze ambities beschreven.

1. Evenwichtige bevolkingssamenstelling als basis voor een aantrekkelijk woonklimaat
Een evenwichtige bevolkingssamenstelling is belangrijk om ook op lange termijn te voorzien in een hoogwaardig woon-, leef- en werkklimaat. Op de op langere termijn verwachte landelijke bevolkingsontwikkelingen (vergrijzing en ontgroening) reageert Voorne-Putten door deze als kans te zien voor de toekomst. Daarbij spelen de gezamenlijke gemeenten in op de huisvestingsbehoeften van arbeidsmigranten. Daarnaast worden bewust acties opgezet om doelgroepen aan te trekken die passen bij het profiel als groene oase tussen stad en delta. Met een passend woningaanbod wordt hierop geanticipeerd. Uitgangspunt is dat binnen iedere gemeente een wooncarrière mogelijk moet zijn door een voldoende breed aanbod aan huur- en koopwoningen. Om dit mogelijk te maken is, mede inspelend op de tijdelijke stagnatie van de bevolkingssomvang, specifiek aandacht voor de revitalisering en herstructurering van bestaande woongebieden. Daarmee wordt met behulp van eilandelijke afstemming ingezet op een kwalitatieve differentiatie van woonmilieus, aangepast aan de vraag van de woonconsument. Het eiland als totaal biedt een breed spectrum aan specifieke woonmilieus, die het mogelijk maakt om bijzondere woonwensen te honoreren. De van oudsher aanwezige diversiteit tussen de verschillende dorpen en steden is hiervoor uitgangspunt. Verspreid over het eiland treffen we woonmilieus aan (in aansluiting op het beleid van de Stadsregio Rotterdam) met een uitgesproken eigen identiteit, bestaande uit landelijke, dorpse, suburbaan-exclusieve, suburbaan-grondgebonden, suburbaan-compacte en stedelijke woonmilieus (zie figuur 1. De samenhang tussen de kwaliteiten).
2. Landschap: duidelijk herkenbaar en een belangrijke structuurdrager in het leggen van verbindingen.
Voorne-Putten is van oudsher een eiland met een sterk agrarische traditie. Dit is nog steeds afleesbaar in het landschap. De ligging van het eiland in een delta levert een aantal andere interessante plekken op die refereren aan de ontstaansgeschiedenis: de voordelta en de binnenduinrand, met het strand, het Voornes Duin en het Oostvoornse meer, de binnendelta langs het Brielse Meer en de Bernisse. Deze verschillende plekken zijn voor de bewoner en

bezoeker van het eiland goed beleefbaar en bereikbaar. Geconstateerd is dat goede verbindingen tussen deze gebieden voornamelijk ontbreken, maar er kansen liggen om nieuwe verbindingen te realiseren door de inzet van bestaande (landschappelijke) structuren. De voormalige kreken, de bestaande dijken, het voormalige tramlijntracé en de oude vestingroute tussen Hellevoetsluis en Brielle worden als structuurdragers ingezet voor het leggen van deze verbindingen. Met deze verbindingen worden de functionele relaties in het landschap tussen de recreatieve gebieden en voorzieningen op Voorne-Putten versterkt en herkenbaar gemaakt.

Het agrarisch karakter van het eiland vormt geen decor, maar maakt een levend onderdeel uit van de lokale en regionale economie en de ruimtelijke beleving. De landbouw maakt zich door verbreding en vernieuwing sterk op twee fronten. De kleinschalige polders zijn vanwege de kleinere kavelformen en de bodemgesteldheid geschikt voor een interessante verbreding van de oorspronkelijke agrarische activiteiten, zoals recreatie, zorg, wonen en werken aan huis. Doordat deze economische activiteiten gecombineerd worden met agrarisch grondgebruik wordt het oorspronkelijk landschap niet alleen behouden, maar wordt het op verschillende plaatsen versterkt als gevolg van investeringen in bebouwing, groen en landschap. De grootschalige nieuwlandpolders bieden ruimte voor duurzame vormen van grondgebonden landbouw, maar ook voor aanvullende passende functies (verbreding). Hier dient echter wel gekeken te worden naar een goede landschappelijke inpassing, aansluitend op de maat en schaal van de polder. In een verdere ontwikkeling van glastuinbouw wordt voornamelijk niet voorzien. Concentratie van glas is voorzien in de intensiveringsgebieden bij de kernen Tinte en Vierpolders. Beide gebieden dienen ter compensatie voor sanering van verspreid liggende glastuinbouw. De glastuinbouwbedrijven worden door de langs deze gebieden gesitueerde structuurdragers zoals dijken, groen en kreken landschappelijk ingepast en omkaderd.

3. Keuzepalet aan voorzieningen

Bij een aantrekkelijke woonregio hoort een passend en goed functionerend voorzieningenniveau. Een voorzieningenniveau dat zowel gericht is op de inwoners als op de bezoekers van Voorne-Putten.

Door het eigen karakter van de drie steden Spijkenisse, Hellevoetsluis en Brielle biedt het eiland een aantrekkelijk voorzieningenpalet waar bewoners en bezoekers uit kunnen kiezen. Als grootste stad op het eiland biedt het moderne Spijkenisse een compleet aanbod aan onderwijs, gezondheidszorg, winkels, culturele en uitgaansvoorzieningen en all weathervoorzieningen voor de toeristisch recreatieve bezoeker. Hellevoetsluis en Brielle leggen naast een compleet pakket aan dagelijkse voorzieningen bijzondere accenten op het gebied van nautische recreatie, wellness en andere vormen van ontspanning. Beide kernen bedienen met onderwijs en gezondheidszorg de kop van het eiland. De rijke historie van beide steden, evenals de specifieke ligging aan het Haringvliet en het Brielse Meer, biedt zowel verblijf- als dagrecreanten bij alle weersomstandigheden een interessant bezoekmotief. Door het versterken van de verbindingen op Voorne-Putten zijn de voorzieningen complementair aan elkaar en bieden ze in totaliteit een breed en compleet pallet aan de inwoners en de bezoekers. Het service- en dienstenpakket garandeert tevens dat de eigen bewoners van de gemeenten tot op hoge leeftijd zelfstandig en veilig in hun vertrouwde leefomgeving kunnen blijven wonen.

In Westvoorne zijn voorzieningen, gericht op de eigen inwoners en de toeristische bezoeker. De kernen van de voormalige gemeente Bernisse behouden, voor zover economisch haalbaar, een lokaal voorzieningenpakket.

4. Dicht bij huis werken

De haven van Rotterdam, één van de belangrijkste economische pijlers van Nederland, bevindt zich op een steenworp afstand van Voorne-Putten. Door deze nabijheid ligt het voor de hand te kijken in hoeverre Voorne-Putten hier zijn positie voor het in de Rotterdamse Haven aanwezige bedrijfsleven en zijn werknemers kan versterken. Vanuit het ruimtelijk toekomstperspectief voor het eiland: 'Voorne-Putten als groen-blauwe oase tussen stad en delta' wordt dan ook ingezet op een goed woon- en verblijfsklimaat voor de werknemers, door het realiseren van

een groen en kwalitatief aantrekkelijk verblijfsgebied met vele toeristische en recreatieve functies. Het eiland biedt aantrekkelijke mogelijkheden aan hoogwaardige bedrijven en diensten, die zich richten op de haven en zijn internationale netwerk. De gemeenten zullen zich dan ook nadrukkelijk inzetten als belangrijke partner van het HavenIndustrieel Complex. Het bij Hellevoetsluis gelegen bedrijventerrein Kickersbloem wordt ontwikkeld tot een regionaal bedrijventerrein, waar ook ruimte is voor havengerelateerde bedrijven.

Het karakter van de noordzijde van het eiland wordt sterk bepaald door de aanwezigheid van de industrie van het havengebied. Door de inrichting van het relatief open landschap is de haven op korte afstand voelbaar en zichtbaar. Zowel vanuit het eiland als vanuit het havengebied is er de wens om een landschappelijke buffer aan te leggen.

De noordelijke schil van het eiland, gelegen tussen het Brielse Meer/scheepvaart- en voedingskanaal en de Groene Kruisweg, wordt gezien als belangrijke buffer naar het HavenIndustrieel Complex. Het gebied biedt daarbij ruimte voor een hoogwaardige landschappelijke invulling met voor de regio unieke locaties voor werken en recreatie. Door deze kwalitatief hoogwaardige invulling wordt voorkomen dat de bedrijvigheid van de Rotterdamse haven de stap over het water zet tot op Voorne-Putten en blijven de kwaliteiten gewaarborgd. Het deelgebied tussen Nissewaard en Brielle is met name bedoeld voor meer bedrijfsmatige vestigingen (bijv. in de havengerelateerde zakelijke dienstverlening) in een groene setting, terwijl het gebied in westelijke richting verkleurt naar een invulling van groen en recreatie. De bedrijven vormen door hun landschappelijke inpassing en de bijzondere architectuur pareltjes in het landschap. Mede door de innovatieve manier waarop door deze bedrijfsvestigingen zal worden omgesprongen met bouwtechniek en energie, verschaft Voorne-Putten zich een regionaal visitekaartje op het gebied van duurzaamheid. De inwoners van het eiland profiteren, samen met de werknemers van de bedrijven, volop van verschillende in- en outdoor recreatiefaciliteiten die in deze groene buffer zijn gerealiseerd.

5. Bereikbaarheid van(uit) de regio

Voorne-Putten vraagt om een goede regionale bereikbaarheid. Dit geldt zowel voor het woon-werkverkeer als voor de bereikbaarheid van de op Voorne-Putten aanwezige bedrijven en voorzieningen. De beoogde A4-zuid bezorgt Spijkensse, en daarmee heel Voorne-Putten, een schanierfunctie tussen de Rotterdamse en Antwerpse havengebieden. De bereikbaarheid van Voorne-Putten wordt ook versterkt door de verbreding van de N57 en de aanleg van de Blankenburgtunnel als 2e oeververbinding. Daarnaast wordt nadrukkelijk ingezet op een verdere verbetering van de bestaande wegenstructuur, waarbij de interne verkeerscirculatie wordt geoptimaliseerd. De voorzieningen, vooral in de toeristisch-recreatieve gebieden, zijn goed bereikbaar vanuit de verre omtrek. Gekoppeld aan deze bereikbaarheid worden de poorten van Voorne-Putten kwalitatief hoogwaardig vorm gegeven.

6. Recreatie en toerisme

De diversiteit aan kwalitatief hoogwaardige landschappen en de aanwezige toeristisch - recreatieve voorzieningen maken Voorne-Putten interessant voor toeristen en recreanten uit het binnen- en buitenland. Een belangrijke trekker is de kop van het eiland met de voordelta en de binnenduinrand met het strand, het Voornes-Duin en het Oostvoornse Meer, de binnendelta (het Brielse Meer) en de Bernisse. Deze landschappen worden door het versterken van structuurdragers (o.a. kreken, dijken) met elkaar verbonden en hebben een sterk aantrekkende werking op recreanten. Deze verbindingen nodigen niet alleen uit tot wandelen, fietsen en kanoën, maar ook tot het bezoek en gebruik van voorzieningen.

Naast de traditionele dag- en verblijfsrecreanten wordt sterk ingezet op het aantrekken van mensen die zich aangetrokken voelen om voor een langere periode een deel van hun tijd op Voorne-Putten door te brengen. Ingezet wordt op een zich sterk vernieuwend recreatief bedrijfsleven dat innovatieve vormen voor verblijf ontwikkelt en een breed scala van all-weathervoorzieningen realiseert. De horeca, wellness en uitgaansvoorzieningen op het eiland profiteren door deze seizoensverlenging van een stevige basis voor permanente kwaliteitsverbetering. De samenhang en de verbindingen worden versterkt. Verbindingen, die kwalitatief zijn vorm gegeven, en de toerist, recreant en bewoner de mogelijkheid bieden om op alle mogelijke wijze ook thematisch Voorne-Putten te ontdekken, te voet, met de fiets, te

paard of met de auto. Kortom door verbreding en verbetering van de kwaliteit van het voorzieningenpakket is Voorne-Putten in staat toeristen en recreanten van alle leeftijden gedurende het gehele jaar een geweldig verblijf te bieden.

b. Transitie

▪ Bevolkingstransitie.

Diverse regio's in Nederland bereiden zich voor op een bevolkingstransitie. In deze regio's vindt een relatief sterke ontgroening en vergrijzing plaats. Voorne-Putten is één van deze regio's. Ontgroening en vergrijzing zullen gevolgen hebben voor terreinen als wonen, ruimte, onderwijs, zorg- en welzijnsvoorzieningen en werk. Een krimpende beroepsbevolking en / of een dalend bevolkingsaantal zetten de sociaaleconomische vitaliteit van deze regio's onder druk en kan tot verschraling van de leefbaarheid leiden. Uiteindelijk kan daarmee een vicieuze cirkel ontstaan. Op hoofdlijnen zal de demografische transitie de volgende mismatches (kunnen) veroorzaken als niet tijdig wordt geanticipeerd:

aspect	mismatch
ontgroening 	<ul style="list-style-type: none"> • afnemend draagvlak scholen • afnemend draagvlak voorzieningen voor jongeren (bijvoorbeeld veldsporten, jongerencentra 1)
vergrijzing 	<ul style="list-style-type: none"> • afname beroepsbevolking (deels te compenseren met verhoging pensioengerechtigde leeftijd) • veranderende woningvraag 2) • toenemend draagvlak voorzieningen voor ouderen, met name gericht op vrije tijdsbesteding (cultuur, toerisme en recreatie, sommige sportvoorzieningen) • toenemend aantal potentiële vrijwilligers (mobiele, zelfredzame senioren) • toenemende zorgvraag (zorgafhankelijke, kwetsbare ouderen)
afname beroepsbevolking 	<ul style="list-style-type: none"> • krapte op de arbeidsmarkt • beperking economische groei 3)

1) tevens beïnvloed door bezuinigingen

2) tevens beïnvloed door woningmarktcrisis

3) tevens beïnvloed door economische en financiële crisis

De mogelijke effecten van deze transitie zullen bij de realisatie van de ambities, zoals geformuleerd in de gebiedsvisie extra inspanningen vergen en om specifieke oplossingen vragen. In de beschrijving van de programma's wordt hier nader op ingegaan.

▪ Economische transitie.

Naast de bevolkingstransitie zal voor de wat langere termijn rekening moeten worden gehouden met de grote verschuivingen die zich gaan voordoen in de economische structuur. Vooral door technologische ontwikkelingen (bijvoorbeeld 3D-printers), verdergaande automatisering enerzijds het verdwijnen van industriële werkgelegenheid en de opkomst van de maakindustrie zullen zich op economisch terrein en daarmee ook op de arbeidsmarkt grote veranderingen gaan voordoen.

c. Bovenregionale samenwerking

Bij het formuleren van de strategische agenda, gericht op het invullen van de geformuleerde ambities, is het van belang de relatie te leggen met de partners op Voorne-Putten en "de wereld buiten Voorne-Putten". Immers voor het draagvlak voor en de afstemming van het beleid is een goede relatie met de directe partners op Voorne-Putten essentieel. De partners buiten Voorne-Putten zijn van belang, immers de ontwikkelingen die zich buiten Voorne-Putten voordoen kunnen van grote invloed zijn op

het eigen gebied, maar ook zijn het deze partners aan wie Voorne-Putten haar kracht en ambitie zal moeten tonen.

Binnen de verschillende samenwerkingsverbanden, waaraan de gezamenlijke gemeenten deelnemen, wordt invulling gegeven deze relatie. De samenhang met de inhoud van deze samenwerkingsverbanden is immers mede bepalend voor de strategische agenda en vraagt om een sterke externe oriëntatie en positionering van de gemeenten.

a. Stadsregio Rotterdam

Alle gemeenten op Voorne-Putten maken deel uit van de Stadsregio Rotterdam, een WGR+ regio. Binnen de Stadsregio Rotterdam wordt op vele beleidsterreinen samengewerkt. Deze samenwerking heeft in vele gevallen het karakter van informeren en afstemmen. Op enkele beleidsterreinen, zoals verkeer en vervoer, zijn belangrijke bevoegdheden neergelegd bij de Stadsregio of zijn Stadsregionale visies opgesteld als kader voor het handelen van de deelnemende gemeenten.

Door het rijk is aangegeven de WGR+ te willen afschaffen. Als antwoord hierop hebben de gemeenten in het Stadsgewest Haaglanden en de gemeenten in de de Stadsregio besloten een nieuwe gemeenschappelijke regeling aan te gaan: de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (zie hierna). Door het beleidsmatig beperkt karakter van de Metropoolregio, zullen taken die nu in Stadsregionaal verband worden opgepakt terugvallen naar de gemeenten. In de diverse programma's en werkplannen zullen deze taken expliciet worden benoemd.

b. Metropoolregio Rotterdam Den Haag

De gemeenten deelnemend in het Stadsgewest Haaglanden en de Stadsregio Rotterdam hebben geconcludeerd dat verdergaande samenwerking gewenst is. Daarbij zijn twee centrale thema's gekozen: Verkeer en Vervoer en het Economisch Vestigingsklimaat. Redenen om te kiezen voor de twee thema's zijn gelegen in de samenhang ervan binnen het gezamenlijke gebied en de meerwaarde die de samenwerking kan bieden in het versterken van de economische kracht. Wat betreft verkeer en vervoer is de samenhang van de verkeers- en vervoersstromen zeer sterk. De bereikbaarheid van het gebied is gebaat bij een goede samenhang en afstemming van maatregelen.

Wat betreft het Economisch vestigingsklimaat wordt geconstateerd dat veel sectoren het eind van hun economische levensduur naderen en dat vernieuwing onvoldoende tot stand komt. Tevens wordt geconstateerd dat er versnippering is in internationale presentatie en er onvoldoende internationaal concurrerend voorzieningenaanbod aanwezig is door gebrek aan verbinding.

Wereldwijd zijn vijf trends die de vorming van de metropoolregio ondersteunen:

- Wereldwijde metropoolvorming
- Toenemend belang van kennis als productiefactor
- Nieuwe kansen voor de maakindustrie
- Ecologisering van de economie
- Stad en omgeving als aantrekkelijk consumptiegebied

De centrale, gezamenlijke ambitie voor de metropoolregio is:

- Internationaal marktleider in het ontwerpen, ontwikkelen, maken en vermarkten van oplossingen op het gebied van duurzaam leven in een sterk verstedelijkte deltaregio.
- In de regio worden samenhangende oplossingen bedacht, getest en geproduceerd voor mondiale logistieke, energie-, voedsel- en veiligheidsvraagstukken.

Het belang van de vorming van de metropoolregio Rotterdam Den Haag voor de positie van en de ontwikkelingen op Voorne-Putten leidt tot het opnemen van deze ontwikkelingen, en ook kansen, in de verschillende programma's van de Strategische Agenda Voorne-Putten.

c. Naast bovengenoemde samenwerkingsverbanden, maken (de) gemeenten op Voorne-Putten deel uit van een groot aantal, vaak thematisch gerichte samenwerkingsverbanden, zoals het recreatieschap VPR, de Veiligheidsregio (VRR), de DCMR etc. Waar nodig komen deze samenwerkingverbanden terug in de programma's.

3. Programma's

Inleiding

De vier programma's zijn leidraad voor de activiteiten van de gezamenlijke gemeenten op Voorne-Putten. Deze activiteiten zijn opgenomen in de werkplannen die aan elk programma zijn gekoppeld. Voor een uitgebreide weergave van de werkplannen 2015 wordt verwezen naar bijlage 1 bij deze Strategische Agenda.

Verwerkt zijn het in de gebiedsvisie opgenomen 10-puntenplan en de vrijvallende taken van de stadsregio. Naast de specifiek benoemde onderdelen in de werkplannen, voorzien de portefeuillehoudersoverleggen in de wens tot kennis- en informatiedeling. Daarnaast zullen in het betreffende portefeuillehoudersoverleg ook zaken aan de orde komen die op dat moment de aandacht behoeven. Naast deze programma's is een specifieke, integrale gebiedsgerichte opgave benoemd.

- **Ruimtelijke Ordening en Duurzaamheid**

Beide beleidsonderdelen zijn niet in een specifiek programma opgenomen. Reden hiervoor is dat beide thema's, naast specifieke eigen onderwerpen vooral door de verschillende programma's heenlopen.

Ruimtelijke Ordening:

Het portefeuillehoudersoverleg, waarin ruimtelijke ordening een onderdeel is, is gericht op afstemming (provinciale vereiste), informatie- en kennisuitwisseling wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen. Daarnaast worden gezamenlijke reacties opgesteld op ruimtelijke visies en plannen van hogere overheden, en worden de ruimtelijke aspecten, die binnen de hieronder genoemde programma's vallen, behandeld. De uitwerking van de gebiedsvisie wordt binnen RO, waar nodig, gecoördineerd, waarbij de regie voor uitwerking van de visie op de Noordrand als afzonderlijke gebiedsgerichte opgave is benoemd.

Duurzaamheid:

Binnen het beleidsterrein Duurzaamheid wordt door de huidige Stadsregio Rotterdam de coördinatie gevoerd. Ook na 1 januari 2015, de waarschijnlijke liquidatiedatum van de SRR, zal de bestaande samenwerking op het gebied van duurzaamheid tussen de gemeenten op Voorne-Putten worden voortgezet en waar mogelijk versterkt. Kennisdeling (de mogelijkheden tot toepassing van duurzaamheidstechnieken breiden zich een groot tempo uit) en het organiseren van de nodig slagklacht voor het opzetten en uitvoeren van duurzaamheidsprojecten zijn hierbij belangrijke speerpunten. Overige gezamenlijke onderwerpen die van belang zijn betreffen:

- Regionale duurzaamheidsagenda, inclusief gezamenlijke beleidsontwikkeling duurzaamheid Voorne Putten
- Convenant windenergie (i.s.m. RO)
- Convenant energieprestatie: aanscherping (i.s.m. RO en Wabo)
- Bodembeleid
- Elektrisch vervoer (i.s.m. VenV)
- Duurzaam ondernemen (i.s.m. REO-VP)
- Regie DCMR/RUD (i.s.m. Wabo)
- Duurzame energieopties: onderzoek naar beschikbaarheid van biomassa op VP voor biovergisting
- Project groepsankopen zonnepanelen.
- Actuele vraagstukken.

Tevens is het portefeuillehoudersoverleg Verkeer en Mobiliteit (de Kamer Zuidwest) gericht op de verkeers- en mobiliteitsaspecten, zoals bereikbaarheid van Voorne-Putten. Zowel voor het programma Economie als wonen is het verkeers- en mobiliteitsvraagstuk van groot belang. Afstemming op Voorne-Putten niveau met betrekking tot de Vervoersautoriteit op stadsregionaal/metropolitaan niveau vindt hier eveneens plaats.

Programma Economie

De economische recessie van de afgelopen jaren is ook aan Voorne-Putten niet ongemerkt voorbij gegaan. Daarnaast krijgt Voorne-Putten demografisch op termijn te maken met een sterke vergrijzing en ontgroening, met als gevolg een afnemende beroepsbevolking. Een ontwikkeling die in de toekomst eveneens zijn weerslag kan hebben is de economische transitie. De toenemende automatisering, digitalisering en de wijzigingen in de productiestructuur zullen hun effecten hebben op de economische ontwikkeling van de regio. Dit geeft tevens aan dat economische ontwikkeling en arbeidsmarktbeleid zich niet laten beperken door gemeentegrenzen.

Voor Voorne-Putten is het Haven Industrieel Complex de belangrijkste economische – en werkgelegenheidsfactor. De meeste werkzame personen zijn werkzaam in Rotterdam, en dan met name in het havengebied. Het ligt dan ook voor de hand dat Voorne-Putten sterk zich sterk richt op aansluiting bij de dynamiek van de Rotterdamse haven. De afhankelijkheid van het HIC biedt kansen, maar maakt de regio ook kwetsbaar.

Voor de economische ontwikkeling vraagt ook het eigen regionale economische profiel de aandacht. Immers de sectoren detailhandel, onderwijs, zorg, landbouw, toerisme en recreatie zijn belangrijke economische, en daarmee werkgelegenheidsfactoren, op Voorne-Putten.

De ontwikkeling van de Tweede Maasvlakte, de realisatie van de Blankenburgtunnel, de herontwikkeling van de Rotterdamse stadshavens, de ontwikkeling van het bedrijventerrein Kickersbloem 3 en de vervangingsvraag in de havens van Rotterdam zijn ook van invloed op de economische ontwikkeling van Voorne-Putten. Een essentiële randvoorwaarde voor de toekomst van de economie is een goede bereikbaarheid van Voorne-Putten.

Belangrijk fundament voor de toekomstige ontwikkeling is de aansluiting van het onderwijs op de (toekomstige) arbeidsmarkt. Daarom zal naast de beleidsmatige afstemming bij de uitvoering van het beleid nauw samengewerkt moeten worden met het onderwijsveld en het bedrijfsleven. Een integrale benadering is gelet op de samenhang in het drieluik Economie, Arbeidsmarktbeleid en Onderwijs van groot belang.

In formele zin is de rol van de overheid beperkt. In informele zin is de rol echter groter. Door overtuigen, uitdragen van de kwaliteiten van het gebied, bemiddelen, het bedenken van slimme oplossingen, het geven van goede voorbeelden, het belonen van passende initiatieven, het bevorderen van informatie-uitwisseling en ondersteuning kan veel invloed worden uitgeoefend.

De gezamenlijke gemeente kunnen zorgen voor een aantrekkelijk vestigingsklimaat door een goed woon- en leefklimaat en een goed voorzieningenniveau, door scheppen van betere randvoorwaarden voor de lokale economie, de kwalificaties van de (werkzoekende) inwoners te vergroten, daarbij het afstemmen op de vraag op de arbeidsmarkt, en vraag en arbeid op andere manieren bij elkaar brengen.

Juist door de regionale afstemming zal de samenwerking tussen de gemeenten een meerwaarde betekenen voor economie en arbeidsmarkt.

Kansen voor de regio liggen in het gebruik maken van de bestaande kracht van de regio, het benutten van kansen voor complementariteit (bijvoorbeeld zakelijke dienstverlening ten behoeve van de industrie) en het uitgaan van een 'skill-gerelateerd' arbeidsmarktbeleid (bedrijfstakingen die soortgelijke vaardigheden vereisen).

Ook bij de regiogrenzen houdt de ontwikkeling van de economie en de mogelijke invloed die daarop kan worden uitgeoefend niet op. De (voorgenomen) samenwerking binnen de Metropoolregio Rotterdam Den Haag kan door het bundelen van krachten en de complementariteit binnen dit gebied nadrukkelijk zijn effecten hebben. De complementariteit is gelegen in de sterke concentraties in de internationaal opererende logistiek-

industriële economie en de kenniseconomie, en in de op consumenten gerichte vrijetijdseconomie, detailhandel en de zorg.

Zo vormen de landschappelijke sfergebieden mogelijkheden voor extensieve recreatie van de stedeling, vormen de suburbane gebieden de arbeidsmarkten voor de economische centra en zijn de stedelijke centra consumptiegebieden voor de suburbane bewoners.

Binnen het werkplan van de metropoolregio zijn de deelprojecten “Clustervorming”, “Onderwijs en arbeidsmarkt” en “Nieuwe economische dragers landelijk gebied” voor Voorne-Putten van belang.

Hoofdpijnen werkplan

- Bevorderen relatie onderwijs – bedrijfsleven.
- Versterking communicatie en samenwerking met het Havenbedrijf Rotterdam en de in het havengebied aanwezige bedrijven.
- Bijdrage leveren aan de uitvoering van economische strategische agenda van de Metropoolregio Rotterdam, incl. inzet.
- Versterken contacten met en tussen bedrijfsleven op Voorne-Putten;
- Economische monitor:
Het blijvend 2-jaarlijks actualiseren van de bestaande monitor.
- Afstemming aard en planning bedrijvenlocaties
- Detailhandel:
Afstemming via een op te stellen regionale detailhandelsvisie; Tevens zullen gezamenlijke KVO trajecten worden opgestart voor winkelcentra.
- Deregulering:
In beeld te brengen welke mogelijkheden er zijn om beleid op elkaar af te stemmen om zo een deregulering op het eiland door te voeren
- Onderlinge afstemming beleid op Voorne-Putten
Onderwerpen die het meest geschikt geacht voor verdergaande samenwerking:
Regionaal accountmanagement en regionaal parkmanagement.
- Kennis- en informatiedeling (Best practices)

Programma Groen, Toerisme en recreatie

Het programma Groen, Toerisme en recreatie is een verbijzonder van het programma economie, maar wordt afzonderlijk als programma opgenomen vanwege specifieke functie van TenR voor inwoners en bezoekers en het belang er van voor Voorne-Putten.

Een kwalitatief hoogwaardig groen gebied, met voldoende toeristische en recreatieve functies is belangrijk voor de attractiviteit, duurzaamheid en concurrentiekracht. Belangrijk is daarbij een eigen identiteit en uitstraling. Grote opgaven zijn het versterken van de recreatieve waarde en het economisch vitaal houden van de agrarische sector. In de gebiedsvisie wordt in het 10-puntenplan het volgende gesteld: het versterken van de groen-blauwe verbindingen zo mogelijk in samenhang met het realiseren van (thematische) recreatieve routes. Door de gezamenlijke gemeenten zullen de taken op het gebied van groen, zoals die nu door de stadsregio Rotterdam worden uitgevoerd, moeten worden overgenomen. Het betreft hier met name het project Kregen Kweken.

Voorne-Putten heeft in potentie veel te bieden, zowel voor de eigen inwoners als de bezoekers van "buiten". De gezamenlijke gemeenten hebben de ambitie zich duidelijker te profileren als aantrekkelijk toeristisch en recreatief gebied voor een ieder die op zoek naar water, natuur en rust.

Basis hiervoor zijn van de kwaliteiten van Voorne-Putten:

- Aan de zuid en westzijde van Voorne-Putten de aanwezigheid van water, zowel voor het thema watersport (Hellevoetsluis en Brielle) als het thema strand en duinen/natuur (Westvoorne).
- De twee verbindende kwaliteiten over een groter gebied. Ten eerste is dit het thema historie, met Brielle, Hellevoetsluis, maar ook de kleinere kernen van de voormalige gemeente Bernisse en ten tweede de landschappelijke kwaliteiten van het buitengebied, verspreid over heel Voorne-Putten. Al deze genoemde thema's, veelal niet bekend buiten Voorne-Putten, zijn belangrijke toeristische trekkers. Evenwel toeristisch vooral van belang voor gebruik c.q. bezoek "als het weer mee zit".
- De (voormalige) gemeente Spijkenisse biedt juist ruimte voor "all weather"-voorzieningen. Nu al door haar centrumfunctie wat betreft detailhandel, maar ook door de aanwezigheid van een bioscoop, een zwembad, een bowling en een nieuw theater."

Kortom: Voorne-Putten kent een geheel van elkaar aanvullende toeristisch recreatieve voorzieningen

Naast het belang van toerisme en recreatie, ook binnen de Metropoolregio Rotterdam Den Haag, is de sector economisch van belang. Uit onderzoek (Ecorys, 2009) blijkt een totaal van € 257.- miljoen aan toeristisch-recreatieve uitgaven op Voorne-Putten (d.i. 4,6% van het totaal in Zuid-Holland). Daarbij is de sector is goed voor 2.700 voltijdbanen.

Voor het gezamenlijk optrekken inzake Toerisme en recreatie, is het nodig dat het product Toerisme en Recreatie breed gedragen wordt. Maar niet alleen door de gezamenlijke gemeenten. Immers het aanbieden van een toeristisch (deel)product is een taak van ondernemers. De gezamenlijke gemeenten zullen vooral een faciliterende en regisserende rol vervullen.

Faciliterend betekent, binnen de grenzen van het (politiek) haalbare, de ondernemers de mogelijkheden geven om een toeristisch recreatief product op de markt te zetten. Naast de betrokkenheid hierbij van ondernemers, zowel vanuit de toeristisch recreatieve sector als de landbouw, zijn ook terreinbeheerders en de VVV belangrijke partners. Belangrijke taken binnen de regisserende rol zijn het bewaken van een gezamenlijk, duidelijk profiel van Voorne - Putten en het creëren van samenhang.

Speciale aandacht vraagt de rol van de gezamenlijke gemeenten bij het beheer en de ontwikkeling van de recreatiegebieden die nu eigendom zijn van het recreatieschap Voorne-Putten-Rozenburg. Binnen het door de provincie Zuid-Holland in gang gezette traject van de “stelselherziening” komen beide aspecten aan de orde.

In samenwerking met de partners binnen de Metropoolregio zal nader invulling gegeven worden aan de toeristisch recreatieve aspecten, maar ook het vitaal houden van de agrarische sector in het kader van het programmaonderdeel “Nieuwe economische dragers landelijk gebied”.

Hoofdpijnen werkplan

Binnen het werkplan zijn drie hoofdstromen te onderscheiden, met elk hun eigen specifieke actie:

Algemeen:

1. Vormgeven aan de stelselwijziging binnen de recreatieschappen, waarbij regie op ontwikkelingen en beheer.
2. Uitwerken van een uitgekiend beheer voor de handhaving van hoogwaardige kwaliteit en verblijfsklimaat van natuur- en landschap.
3. Leveren van een bijdrage aan onderdelen van de strategische agenda van de Metropoolregio, mede ter bevordering van de verbreding van activiteiten in de landbouwgebieden.

Promotie (branding en marketing):

4. Vaststellen regio branding
5. Ontwikkeling regiefunctie branding en uitvoering
6. Vaststellen regionale profielen

Afstemming (samenwerking):

7. Versterken regiefunctie op beleid en uitvoering
8. Afstemming beleid, regelgeving en ontwikkelingen.
9. Versterking samenwerking met ondernemers en andere partners
10. Ontwikkeling landschapstafels, mede in relatie tot de stelselwijziging bij de recreatieschappen.

Kansen (markt en overheid):

11. Productontwikkeling, ontwikkeling routenetwerken.
12. Faciliteren
13. Kwaliteitsverbetering en innovatie
14. Verbetering bereikbaarheid voorzieningen.
15. Project Kreken Kweken, als verbindende elementen op Voorne-Putten.

Programma Wonen

De woningmarkt van Voorne-Putten maakt deel uit van de zuidzijde van de Metropoolregio Rotterdam-Den Haag. Zoals elders in Nederland heeft deze woningmarkt de gevolgen ondervonden van de economische en financiële crisis. Er is sprake van grote onzekerheid op de markt. Deze onzekerheid wordt versterkt door de inperking van de investeringsruimte van corporaties door recente rijksoverheidsmaatregelen. Op de korte termijn speelt daarnaast de toenemende vraag naar voor ouderen geschikte woningen, zeker nu mensen met een beperkte zorgvraag (Zorgzwaartepakketten ZZP 1 t/m 3) gezien het rijksbeleid niet langer in zorgcentra mogen worden gehuisvest maar zelfstandig moeten wonen.

Op de langere termijn zal naast de kwantitatieve afvlakking en daling van de bevolkingsgroei ook de samenstelling van de huishoudens veranderen. De ontgroening, vergrijzing en toename van alleenstaanden zal een toename van kleine huishoudens met zich meebrengen (de bevolkingstransitie).

De subregio Voorne-Putten, inclusief de deelgemeente/Rotterdamse wijk Rozenburg, is een samenhangende woningmarkt. Zo'n 80% van de verhuisbewegingen vindt plaats binnen de subregio, overwegend binnen de eigen gemeente. Indien men de gemeentegrens oversteekt, is het vaak naar een aangrenzende gemeente, niet over een grote afstand. Het zijn van een gezamenlijke, samenhangende woningmarkt is voldoende aanleiding voor een gezamenlijke Voorne-Putten aanpak. Tot 1 januari 2015 wordt de afstemming van woningmarktafspraken door de stadsregio Rotterdam gecoördineerd. Het opheffen van de stadsregio verandert niet de behoefte aan samenwerking op bovengemeentelijk niveau, maar is wel een goede aanleiding om naar de vorm van samenwerking te kijken. Bij deze gewenste subregionale aanpak, mogen overigens de nauwe relatie en de effecten van de ontwikkelingen op de woningmarkt van Rotterdam niet uit het oog worden verloren.

De gezamenlijke gemeenten vinden het noodzakelijk op subregio niveau, samen met de corporaties, afspraken te maken over afstemming van lokaal woonbeleid omdat de optelsom van de lokale afspraken niet automatisch het (sub)regionale optimale resultaat oplevert. Uitgangspunt hierbij vormen de in 2015 gemaakte samenwerkingsafspraken. 2014 – 2020.

Een goed kwantitatief en kwalitatief woningaanbod, in een aan de vraag tegemoet komend woonmilieu, is zowel van belang voor een goed woon- en leefklimaat van de inwoners van Voorne-Putten, maar is tevens een belangrijke vestigingsvoorwaarde en daarmee een economische factor van betekenis.

Hoofdlijnen werkplan

1. Overnemen op Voorne-Putten niveau van de werkzaamheden van de stadsregio Rotterdam;
2. Versterken samenwerking partners op de woningmarkt;
3. Deelnemen aan de bestuurlijke tafel Wonen in de metropoolregio Rotterdam voor kennis- en informatie-uitwisseling en afstemming.
4. Afstemming woonruimtebemiddelingssysteem.
5. Het monitoren van de kwantitatieve en kwalitatieve ontwikkeling van de woningvraag op Voorne-Putten in relatie tot de woningvraag en woningbouwplannen elders in het zuidelijk deel van de Metropoolregio Rotterdam-Den Haag.
6. het creëren van aantrekkelijke woon- en leefmilieus om selectieve migratiestromen te beperken (zeker bij een herstel van de woningmarkt).
7. Het ontwikkelen van een integrale aanpak voor de bestaande woningvoorraad, die zowel gericht is op op het aanpassen van de bestaande voorraad aan de behoefte en op het optimaliseren van de doorstroming op de woningmarkt, maar ook inspeelt op de vergrijzing en daarmee senioren in staat stelt in een voor hun geschikte woning te wonen, daarmee hun zorgvraag beperkt en bovendien leidt tot een verduurzaming van de bestaande woningvoorraad.

8. Het ontwikkelen van een structurele aanpak voor de wijken uit de groeikernperiode in met name Spijkenisse en Hellevoetsluis om de concurrentiepositie van deze wijken te versterken.
9. Afstemming woningbouwprogrammering, zowel kwantitatief als kwalitatief, met speciale aandacht voor de omvang van de sociale woningvoorraad.
10. Het opstellen van een regionale woonvisie, waarin onder andere bovengenoemde punten, in hun onderlinge samenhang, op Voorne-Putten niveau worden uitgewerkt.

Programma Maatschappelijke Zaken

Het beleidsterrein maatschappelijke zaken kent een grote diversiteit aan onderwerpen. Belangrijk hierbij is de door het rijk in gang gezette decentralisatie van de Jeugdzorg, Werk en Inkomen (Participatiewet: WWB, Wajong en Wsw) en de zorg aan langdurig zieken en ouderen (AWBZ-WMO). Deze decentralisaties gaan gepaard met een (forse) bezuinigingstaakstelling.

Naar de mening van het rijk stellen de decentralisaties forse eisen aan de uitvoeringskracht van gemeenten. Het gaat om bestuurlijke, ambtelijke en financiële slagkracht en de beschikbaarheid van capaciteit en expertise om deze taken goed uit te voeren.

Door de VNG worden als belangrijke concrete opgaven bij deze operaties genoemd:

- het beschikken over voldoende kennis en capaciteit om de transitie en transformatie te realiseren, en de – soms complexe – uitvoering te kunnen aansturen en organiseren.
- het organiseren van een voldoende krachtige en effectieve positie in de relatie met partijen die vaak op veel grotere schaal georganiseerd zijn.
- het kunnen dragen van financiële risico's.

Intergemeentelijke samenwerking wordt gezien als een instrument om deze decentralisaties te kunnen oppakken.

Op Voorne-Putten krijgt de samenwerking vorm door gezamenlijke voorbereiding van een aantal bovenregionale overleggen zoals het Algemeen Bestuur van de GGD-RR, de Raad voor het Publiek Belang (jeugdgezondheidszorg), het PHO Jeugdzorg en het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (o.a. regionale aanpak vroegtijdig schoolverlaters). Vanuit de gezamenlijke gemeenten wordt de inbreng bij deze overlegvormen afgestemd.

Verder wordt samengewerkt rondom de Centra voor Jeugd en Gezin en vindt actieve kennisuitwisseling plaats rondom de lokale vormgeving van de decentralisatie jeugdzorg en de decentralisatie AWBZ-Wmo. De vormgeving van de Participatiewet wordt geheel op het niveau van Voorne-Putten opgepakt.

Daarnaast wordt de samenwerking verder vorm gegeven op het terrein van onderwijs. De regionale educatieve agenda (REA) is een overlegvorm waarin gemeenten en schoolbesturen van zowel primair, voortgezet als middelbaar onderwijs samenkomen, waarbij sprake is van gezamenlijke beleidsvorming en besluitvorming. De REA is een instrument om betrokkenen voor de doelstelling van het onderwijsbeleid te mobiliseren, te motiveren en te activeren. Tevens willen de gemeenten met die REA een brug slaan naar het jeugdbeleid en daarmee ook alle instanties die daarin betrokken zijn mede verantwoordelijk maken voor het slagen van die integratie, zij zijn schakels die niet slechts onafhankelijk van elkaar opereren, maar gehouden zijn aan een ketenverantwoordelijkheid. De regionaal gemaakte afspraken versterken het educatieve klimaat op Voorne - Putten.

Hoofdpijnen werkplan

1. Afstemming gezamenlijke inbreng gemeenten in bovenregionale overleggen;
2. Decentralisatie Jeugdzorg.
3. Samenwerking Centrum Jeugd-en gezin;
4. Uitwerken gevolgen participatiewet op basis van "cafetariamodel".
5. Onderzoeken mogelijke samenwerking op thema's en daarbij te bezien tot welke, al dan niet gezamenlijke, aanpakken en implementaties gekomen kan worden.
6. Regionale educatieve agenda.

Gebiedsgerichte opgave

Opstellen integraal gebiedsontwikkelingsplan voor de landschappelijke buffer met ruimte voor een beperkt aantal kwalitatief hoogwaardige bedrijven en recreatievoorzieningen in de noordschil van Voorne-Putten.

Bijlage 1: Uitgebreide werkplannen 2015

	<i>Onderwerp</i>	<i>Te leveren producten</i>
PFO Maatschappelijke Zaken		
Overkoepelend		
	Anticiperregio	Deelname aan anticiperprogramma inzake zorg, voorzieningen, arbeidsmarkt en onderwijs, aansluiting zoeken met maatschappelijk middenveld.
	Metropool	Afstemmen en leveren van bijdragen aan onderdelen van de werkplannen binnen de MRDH, onderdeel Economisch Vestigingsklimaat
Wergroep Jeugd		
	CJG en Jeugdgezondheidszorg	Herijking basistakenpakket
		Inzet op verbetering website CJG Rijnmond
	Jeugdzorg	Afstemming en coördinatie subregio in GR Jeugdhulp Rijnmond
		Monitoren sub regionale transformatieagenda
		Borgen lokale beleidskeuzes VP/GO in begroting GR jeugdhulp 2016
		In 2016 mogelijkheden onderzoeken gezamenlijke inkoop lokale jeugdhulpvoorzieningen vanaf 2017

		Evaluëren huidige werkwijze rondom Jeugdbeschermingsplein
		Training organiseren voor wethouders+burgemeesters rondom incidentenprotocol
		Informatieuitwisseling over effect en doorontwikkeling lokaal beleid mbt JOT's, gebiedsteams, aansturing zorgpartners etc.
	Vormgeven bestuurlijk overlegplatform rondom Jeugd-thema's	
	Gezamenlijke ambtelijke en bestuurlijke voorbereiding van regio-overstijgende overleggen:	Raad voor het Publiek Belang CJG Rijnmond
		AB Jeugdhulp Rijnmond
		DB Jeugdhulp Rijnmond
		Platform (samen met werkgroep Zorg)
Werkgroep Zorg		
	Verslavingsbeleid	Inzet centrummiddelen
	Veiligheidshuis	Gezamenlijk optrekken in aansluiting (en financiering) overleggen veiligheidshuis (casusoverleg Huiselijk geweld, Veelplegers en Jeugd en ZSM+ methodiek) bij de lokale zorg-jeugd structuren
	Regiovisie Huiselijk Geweld en Kindermishandeling	Uitwerking centrumregionale en lokale acties in het kader van de regiovisie Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

		Ontwikkeling van een (sub)regionale monitor Huiselijk Geweld en Kindermishandeling
	MEE	Voor 1 april 2015 besluit regionale inzet MEE 2016 (afspraken niveau Stadsregio + niveau VP/GO)
	Terugkoppeling door bestuurlijk trekker vanuit Stuurgroep OGGZ over in ieder geval:	Maatschappelijke opvang
		Beschermd wonen
		Veilig Thuis
		Regiovisie Huiselijk Geweld en Kindermishandeling + inzet middelen
	Terugkoppeling door bestuurlijk trekker vanuit Stuurgroep Hervorming Langdurige Zorg	
	Mogelijk: gezamenlijke aanbesteding Wmo-vervoer	
	Gezamenlijke ambtelijke en bestuurlijke voorbereiding van regio-overstijgende overleggen:	Platform (samen met werkgroep Jeugd)
		AB GGD-RR
Werkgroep Onderwijs		
	Regionale Educatieve Agenda	Primair Onderwijs
		- Zorg in en om de school (o.a. koppeling zorg-onderwijs)
		- Passend Onderwijs (inclusief OOGO)

		- Schakelklassen
		Voortgezet en middelbaar onderwijs
		- Passend Onderwijs (inclusief OOGO)
		- Afstemming over inschrijvings- en toelatingsprocedure
		- Doorlopende leerlijn VO-MBO
	Leerlingenvervoer	Implementatie nieuwe verordening
	Leerplicht	Gezamenlijke administratie
	RMC	Jaarplan 2015 en jaarverslag 2014
		Verzuimaanpak
	Gezamenlijke ambtelijke en bestuurlijke voorbereiding van regio-overstijgende overleggen:	DB RMC
	Mogelijk: conferentie krimp primair onderwijs	
Werkgroep Sociale Zaken		
	Participatiewet	Verdere uitrol gezamenlijk beleid en verordeningen
	Arbeidsontwikkelbedrijf	Uitrol projectplan businesscase Arbeidsontwikkelbedrijf Voorne-Putten. Werkgroep financiën, juridica/inkoop, personeel, taken AOB, automatisering en communicatie
		Besluitvorming over al dan niet opzetten AOB, inclusief besluitvorming fusie werkgeversteams

		Implementatie besluit AOB
	Terugkoppeling door bestuurlijk trekker vanuit Cluster wethoudersoverleg (Werkbedrijf Rijnmond)	
	Gezamenlijke ambtelijke en bestuurlijke voorbereiding van regio-overstijgende overleggen:	Clusteroverleg Arbeidsmarktregio

Werkplannen Portefeuillehoudersoverleg RO c.a.					
wergroep RO	Onderwerp	Acties	Tijd	Samenhang	Betrokken
	Gebiedsvisie VP	Uitwerking noordrand VP	jun-15	Brielse Meer 2.0, Visie Oostvoornse Meer, Beleef en bereik Bernisse	Provincie, HbR, GZH, werkgroep R&T, EZ, E&V, Duurzaamheid
	Krekenplan VP	Realisatie kreken	Subsidie- beschikking	Gebiedsvisie VP, Landschapstafel VP	Kernteam kreken, wateraschap, wg T&R, PZH
	Woonvisie VP		sep-15	VRM > ladder voor duurzame verstedelijking	Wergroep WO, corporaties? Woonbedrijf, EZ
	Bestuurlijke tafel ruimte / bovenregionaal overleg	Voorbereiden en uitwerken	2 x per jaar		Subregio's vm SRR, PZH
	Deltaprogramma Rijnmond Drechtsteden	Betrekken bij ruimtelijke plannen	Doorlopend	Uitwerking noordrand VP	Kernteam water
	Windenergie	planMER, bestaande convenantlocaties	jun-16	VRM	Provincie
	Ondersteuning pfo	Voorbereiden en uitwerken	Doorlopend		Overige pfo's
	Visie toerisme en recreatie	RO-inbreng vanuit gebiedsvisie VP en provinciaal beleid			
	Anticiperregio	Afstemmen, uitwerken	Doorlopend		Provincie, BZK,

					werkgroepem MAZA, Wo, REO en TenR
	Visie detailhandel	RO-inbreng vanuit gebiedsvisie VP en provinciaal beleid			
	MER Rotterdam The Hague Airport	Vanuit gebiedsvisie VP			Werkgroep milieu en duurzaamheid
	PAS-beheerplannen Natura 2000	Vanuit gebiedsvisie VP			Werkgroep milieu en duurzaamheid
	Actuele onderwerpen	PM	PM	PM	PM
Werkgroep Wonen					
	Woonvisie VP	Adviseren en schrijven	jul-15	WMA, VRM > ladder duurzame verstedelijking	Corporaties, ontwikkelaars, zorginstellingen, andere werkgroepen VP
	Woonagenda volgend uit woonvisie	pm	Doorlopend	Woonvisie	pm
	Woningmarkt-afspraken	Uitwerken, afstemmen en adviseren	Halfjaarlijks	Woonvisie, VRM	SR, PZH, corporaties, marktpartijen
	Monitoring woningmarkt	Uitwerken	Jaarlijks	WMA, Woonvisie	SR
	Verordening woonruimte-bemiddeling	Adviseren, monitoring	mei-15	Huisvestingswet	SR, Maaskoepel, corporaties
	Arbeidsmigranten	Opstellen plan van aanpak convenant driehoeksoverleg	dec-15	Nationale verklaring, uitvoeringsbesluit kamerverhuur	BAR-gemeenten, SR, BZK
	Anticipeerregio	Afstemmen, uitwerken	Doorlopend	Woonvisie, WMA	Provincie, BZK, werkgroepem MAZA, RO, REO en TenR
	Ondersteuning pho's VP en (voorm.) SR en bestuurlijke tafels WMA	Vorbereiden en uitwerken	Doorlopend		

	Actuele onderwerpen	PM	PM	PM	PM
Werkgroep duurzaamheid en milieu					
	Alliantie duurzaamheid Rijnmond	Deelname voortzetting Alliantie duurzaamheid Rijnmond / financieringsconstructies.	Doorlopend		
	Convenant windenergie	Ondersteuning en advisering plaatsing windturbines	Doorlopend	Uitvoeren convenant windenergie	Afstemming werkgroep RO
	PlanMER windenergie	Inhoudelijke inbreng			Afstemming werkgroep RO
	Energieakkoord	Begeleidingsstructuur energieakkoord, energieloket, aanpak VVE	Doorlopend		
	Duurzame mobiliteit	Aanpak oplaadpunten in openbare ruimte/ uitvoering subsidieregeling stadsregio elektrisch.	Doorlopend		
	Groepsaankoop zonnepanelen	Evaluatie groepsinkoop 2014	2 ^e helft 2015		
	Duurzame bedrijvigheid	Onderzoek naar mogelijke samenwerking	Eerste helft 2015		Afstemming werkgroep REO
	Bodemenergie	Afstemming uitvoering Besluit bodemenergie	Doorlopend		
	Kreken Kweken	Realiseren actieprogramma, bestuurlijke ondersteuning	Doorlopend	Gebiedsvisie VP, Landschapstafel VP	Afstemming met werkgroep RO
	Duurzame dialoog		Doorlopend		Afstemming met werkgroep RO
	Regie DCMR / RUD		Doorlopend		Afstemming met werkgroep WABO.
	Uitwerking Noordrand	Leveren input ontwikkelingsstrategie			Afstemming met werkgroep RO
	Ondersteuning PFO		Doorlopend		
	Actuele onderwerpen	PM	PM		

kerngroep Deltaprogramma(in oprichting)					
	Deltaprogramma	Inventariseren thema's programma en in beeld brengen van knelpunten en kansen.	1 ^{ste} helft 2015	Ruimtelijke ontwikkelingen	wergroepen RO, EZ, TenR, waterschap
		Afstemming en aanbrengen samenhang tussen de uitvoering van het deltaprogramma en de ontwikkelingen op VP	Doorlopend		
		Volgen van organisatorische en inhoudelijke ontwikkelingen	Doorlopend		Regio, rijk, provincie, waterschap
	Regionale afstemming DP	Inventariseren relevante ambtelijke overleggen. In ieder geval deelname aan vooroverleg gebiedsoverleg.	Doorlopend		
	Ondersteuning bestuur	VP vertegenwoordiger in gebiedsoverleg Rijnmond-Drechtsteden ondersteunen, alsook voorbereiden overig bestuurlijk overleg	Doorlopend		
	Waterproblematiek	Zoeken naar wijze van afstemming werkgroep afvalwaterketen	1 ^{ste} helft 2015		
	Evaluatie	Evaluatie werkzaamheden kerngroep en samenwerking in DP.	Eind 2015		

Werkplannen Portefeuillehoudersoverleg TenR					
	Marketingorganisatie	Implementatie organisatie	Gehele jaar	Opheffing VVV, samenwerking TOP-VP	VVV, TOP-VP, ondernemers

	Verzelfstandiging GZH	Opstellen nadere voorstellen en overleg provincie	42186		Provincie, metropolitane landschappen, Rotterdam
	Bestuurlijke reorganisatie	Inrichten landschapstafel, regietafel	42186		Provincie, metropolitane landschappen, Rotterdam
	Toekomst recreatieschappen	Overleg metropolitane landschappen en uitwerken alternatief	2015		Provincie, metropolitane landschappen, Rotterdam
	Financiering	Uitwerken financieringsvoorstellen tbv investeringen	2015	Opheffing SRR, cofinanciering provincie	
	Visie Toerisme en Recreatie op VP	Opstellen visie TenR	2015	Verschillende bestaande deelvisies op VP, zowel op TenR, EZ als ruimtelijk gebied.	GZH, ondernemer, TOP VP, Marketingorganisatie, overige werkgroepen VP
	Routestructuren	Inrichten voetpadennetwerk	2015		GZH, Provincie, Op Stap, VVV
	Kreken Kweken	Realisatie Kreken			Kernteam Kreken Kweken, waterschap, wg RO, PZH
	Deltaroute	Onderzoek tot inbedding deltaroute op VP			RWS en GZH
	Monitoring	Monitoren economische effecten TenR	2015	Economische monitor VP	Werkgroep EZ

	Uitwerking Noordrand		42186	Brielse Meer 2.0, Visie Oostvoornse Meer Beleef en bereik Bernisse	Provincie. HbR, GzH, Wg RO, EZ, V&V, M&D
	Anticiperregio	Afstemmen, uitwerken	Doorlopend	Relatie Visie TenR	Provincie, BZK, werkgroepem MAZA, RO, REO en Wo
	Ondersteuning pfo	Vorbereiden en uitwerken	Doorlopend		Overige pfo's
	Ondersteuning AB en SB Recreatieschappen	Vorbereiden en uitwerken	Doorlopend		
	Ondersteuning AB en SB Koepelschap	Vorbereiden en uitwerken	Doorlopend		

Werkplannen Portefeuillehoudersoverleg REO-VP					
	Relatie onderwijs-overheid en ondernemers	Inventariseren lopende projecten; Afstemmen met lopende projecten	2015	Technet, Onovon pact, anticiperregio	MaZa, ISD, bedrijfsleven, Onderwijs
	Communicatie met Haven Industrieel Complex (HIC)	Gestructureerd overleg opzetten met het Havenbedrijf, Deltalinqs en Gemeente Rotterdam	2015	Gebiedsvisie VP, Landschapstafel, Duurzame dialoog, T9	RO, T&R, HbR, Deltalinqs, PZH, aangrenzende regio's, MRDH
	Economische monitor VP	Actualisatie economische monitor VP; Onderzoeken mogelijkheden jaarlijkse update i.v.m analyse economische monitor	2015	gebiedsvisie V.p.	RO, T&R, Wonen, Milieu
	Economisch Profiel VP	Analyse economische monitor 2014; Formuleren van een passend profiel voor VP, en daarmee haar inbreng in de	2015-2016	gebiedsvisie en SA V.p. , VRM, programma's provincie en MRDH	RO, Bedrijfsleven, HbR, VP20

		MRDH;			
		Afstemming aard en planning bedrijvenlocaties	doorlopend		
	Anticipeerregio	Afstemmen, uitwerken	Doorlopend		Provincie, BZK, werkgroepem MAZA, RO, Wo en TenR
	Ondersteuning PFO	Vorbereiden en uitwerken	doorlopend		
	Vertegenwoordiging in bovenregionale organen	Bijdrage leveren aan de uitvoering van economische strategische agenda MRDH; Afstemming ontwikkeling kantoren, bedrijventerreinen en detailhandel;	doorlopend	Ladder van duurzame verstedelijking	PZH, MRDH
	Afstemming regelgeving bedrijfsleven	In kaart brengen diverse regelgeving met betrekking tot beleidsveld EZ van de verschillende gemeenten; Vervolgens in kaart brengen welke mogelijkheden er zijn om beleid op elkaar af te stemmen, om zo deregulering op het eiland door te voeren;	2015 - 2016		RO
	Overige projecten	Inbreng bij projecten op andere beleidsterreinen, zoals uitwerking noordrand VP en Merk VP	doorlopend	Gebiedsvisie VP.	RO, Wonen, Milieu
	Participatie- samenwerking bedrijfsleven	Betrekken bedrijfsleven bij nieuwe plannen, zoals bij opstellen visies e.d.; Versterken samenwerking tussen ondernemers/ bedrijven op VP	doorlopend	Onovon pact, anticipeerregio, werkgeversservice punt, ISD, Ondernemershuis	RO, bedrijfsleven, Maza
	Duurzame economie en innovatie	In kaart brengen van verschillende initiatieven op dit gebied binnen VP;	2015	Duurzaamheidskring, Ondernemershuis	(Agrarisch)bedrijfsleven, RO, Milieu

		Stimuleren en faciliteren ondernemers VP op het gebied van duurzaamheid en innovatie	doorlopend		
--	--	--	------------	--	--